

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Bárányi Gyula ügyvéd által képviselt **perújított felperesnek**, dr. Halász István pártfogó ügyvéd által képviselt **perújító alperes** ellen 1,700.000 Ft kölcsön és járulékai megfizetése iránt a Pásztói Városi Bíróságnál P.20.134/2006. szám alatt indult és a Nógrád Megyei Bíróság Pf.20.476/2007/3. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a perújító alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Nógrád Megyei Bíróság Pf.20.476/2007/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a perújító alperest, hogy fizessen meg a perújított felperesnek 15 nap alatt 36.000 (Harminchatezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Dr. Halász István pártfogó ügyvéd (3060 Pásztó, Fő u. 63.) munkadíját 7.200 (Hétezer-kettőszáz) forintban állapítja meg.

A pártfogó ügyvéd munkadíját az állam viseli.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Felhívja a Legfelsőbb Bíróság Költségvetési és Pénzügyi Főosztályát, hogy a fenti - az ÁFA-t is tartalmazó - munkadíjat a pártfogó ügyvédnek az ellátmány terhére fizesse ki.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes 2003. tavaszán egy általa örökölt ingatlan vételárából 4,000.000 Ft készpénzhez jutott, amelyet az E és Vidéke Takarékszövetkezet M-i Kirendeltségénél helyezett el.

Az alperes és házastársa 2002. őszén lakásépítésbe kezdett, amelyet OTP kölcsönnel kívántak felépíteni. A 2002. évben az E és Vidéke Takarékszövetkezettől felvettek 500.000 Ft-ot de abból csupán 100.000 Ft-ot fordítottak erre a célra. Az alap és a lábazat felépítését az alperes kőműves foglalkozású édesapja végezte el 2002. novemberében oly módon, hogy az anyagot a saját vagyonából vásárolta meg. Ekkor a rendelkezésre álló pénzeszközök elfogytak, az OTP Rt. pedig a pénz folyósítását megfelelő műszaki tartalomhoz - az épület tető alá hozásához - kötötte. A felperes a baráti kapcsolatra tekintettel 2003. május 9-én az alperes részére szóbeli szerződés alapján 2,000.000 Ft kamatmentes kölcsön nyújtott, ehhez szükséges összeget 2003. május 5-én vette fel a takarékszövetkezettől. A pénz átadása P-n a Fő utcában történt, amelyet a felperes ismerőse K Gyné végig figyelemmel kísért, mivel arról a felek egymás között átvételi elismervényt nem készítettek. Az összeg átadását követően megkezdődött a lakóház építéshez szükséges anyagok megvásárlása és 2003. augusztus végére - szeptember elejére az építkezés olyan stádiumba jutott, hogy az OTP 2003. augusztus 28-án megkötötte az alperessel a hitelszerződést és szeptember 9-én megkezdte a kölcsönök folyósítását. A peres felek között az volt a megállapodás, hogy az alperes a felvett kölcsönt a pénzügyintézetektől felvett hitelből fogja visszafizetni. Az alperes 2004. júniusában az ingatlanra lakhatási engedélyt kapott, ezt követően az OTP az utolsó hitel-részletet is folyósította. Az alperes azonban a felvett kölcsönből csupán 300.000 Ft-ot fizetett vissza a felperesnek.

Az 1,700.000 Ft és járulékai iránti igényét a felperes fizetési meghagyással érvényesítette. A Pásztói Városi Bíróság által PK. 50.023/2006. szám alatt kibocsátott fizetési meghagyás ellentmondás hiányában jogerőre emelkedett. A jogerős fizetési meghagyás ellen az alperes perújítási kérelemmel élt, amelyben arra hivatkozott, hogy a felperestől mindösszesen 300.000 Ft kölcsönt kapott, amelyet 2004. júniusában visszafizetett, ezért a követelt összeggel nem tartozik.

A perújításban első fokon eljáró Pásztói Városi Bíróság a P.20.134/2006/24. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek kölcsöntartozás címén 1,700.000 Ft-ot, ennek 2006. január 15-étől a kifizetés napjáig járó kamatait, valamint 85.000 Ft perköltséget. Dr. Halász István pártfogó ügyvéd munkadíját 12.000 Ft-ban állapította meg azzal, hogy az ügyvéd díját az állam viseli.

A felperes által csatolt és az alperestől, valamint a pénzügyintézetektől beszerzett okiratok továbbá a kihallgatott tanúk vallomása alapján bizonyítva látta a felperes előadását, miszerint 2003. május 9-én 2,000.000. Ft pénzkölcsönt nyújtott az alperesnek, amelyből mindösszesen 300.000 Ft került visszafizetésre. Az alperes előadását nem fogadta el, mert megállapítása szerint az alperes a meghallgatásai során önmagával is számos ellentmondásba keveredett, és az általa elmondottakat az általa kihallgatni kért tanúk, többek között saját édesapja sem erősítették meg. Tekintve, hogy a felperes eleget tett a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében írt bizonyítási kötelezettségének, az általa előterjesztett bizonyítékok bizonyító erejét az alperes által előterjesztett bizonyítékok nem rontották le, az elsőfokú bíróság az alperest a Ptk. 523. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereset szerint marasztalta.

A Nógrád Megyei Bíróság a perújító alperes fellebbezése folytán hozott Pf. 20.476/2007/3. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az alperest a felperes részére 36.000 Ft perköltség megfizetésére, a pártfogó ügyvéd munkadíját pedig 6.000 Ft-ban állapította meg azzal, hogy azt az állam viseli. Az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. §-ának (3) bekezdésére utalással, annak helytálló indokai alapján hagyta helyben, a pártfogó ügyvéd részére megítélt, az államot terhelő perköltségről megállapította, hogy az megfelel a 7/2002.(III.30.) IM rendelet rendelkezésének.

A jogerős ítélet ellen a perújító alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását, valamint a perköltségei megítélését kérte. Anyagi és eljárásjogi jogszabálysértésre is hivatkozott. A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében, a 164. §-ának (1) bekezdésében, a Ptk. 205. §-ának (1) bekezdésében, 216. §-ának (1) bekezdésében, és 523. §-ának (1) bekezdésében foglaltak megsértésében jelölte meg. Előadta, hogy az eljáró bíróságok a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével hibás tényállást állapítottak meg és abból téves jogi következtetésre jutottak. Bár az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése értelmében a bizonyítás a felperest terheli, végül mégis 2003. május 9-én őt kötelezte arra, hogy a felperesi előadás ellenkezőjét maga bizonyítsa, bár erre maga is indítványt tett. Ennek keretében bizonyítania kellett, hogy mettől meddig tartott az építkezés, ehhez mikor, milyen pénzeszközök álltak rendelkezésére. Az elsőfokú bíróság azonban az általa felajánlott bizonyítási anyagot úgy csoportosította és mérlegelte, hogy bizonyítva látta a felperes részéről a 2,000.000 Ft kölcsön átadását. Előadta, hogy már a fellebbezésében is hivatkozott rá,

miszerint a felperes által megjelölt tanú - K Gyné - vallomása annyira életszerűtlen volt, hogy a szavahihetősége komoly mértékben megkérdőjelezhető. A tanú azt vallotta, hogy a megjelölt ruhakölcsönző helyiségben egy sarokban, mindenkitől félrevonultan maga a számolta meg a 2,000.000 Ft-ot, majd ismételten átadta azt a felperesnek, aki az üzletből kijőve az alperes részére továbbadta. Ezzel szemben a maga részéről bizonyította, hogy a megjelölt időpontban a felperestől mindösszesen 300.000 Ft-ot vett át, több érdektelen tanú egybehangzó vallomása szerint a pénz átvétele után egy tanúval a lakására mentek, majd ott több tanú jelenlétében együttesen számolták meg és az összeg 300.000 Ft volt. Indokolatlan, hogy ha a felperes tanút hívott a pénz átadásához, akkor miért nem a tanú és a felek együttes jelenlétében történt annak átszámolása. A bíróság a K Gyné tanú által tett vallomást nem vetette össze az alperes által kihallgatni kért tanúk vallomásával, nem mérlegelte, hogy melyik vallomás az igaz. Valójában az eljárás során az sem került bizonyításra, hogy a felperes mikor, mennyi pénzt vett fel a bankból az ott elhelyezett betétjéből. Mindezeket egybe vetve a felperes nem tudta bizonyítani a 2,000.000 Ft kölcsön átadásának tényét. Ezzel szemben a maga részéről bizonyította, hogy csak annyi pénzt költött el anyag vásárlásra, amennyivel rendelkezett, ehhez a felperes mindösszesen 300.000 Ft segítséget nyújtott.

Végezetül kérte, hogy a pártfogó ügyvédként eljáró dr. Halász István ügyvéd munkadíját a fellebbezésében írtak elfogadásával magasabb összegben állapítsa meg a bíróság.

A perújított felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

-.--

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A perújító alperes a felülvizsgálati kérelmében a kölcsön tekintetében azt sérelmezte, hogy a bíróság a tényállást a Pp. 206. §-ában foglaltak megsértésével állapította meg. A hivatkozott jogszabályhely szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének nincsen helye, a bizonyítás eredményének a mérlegelésére vonatkozó jogszabály sérelméről csak akkor lehet szó, ha a bíróság által megállapított tényállás az iratok tartalmával ellentétes (iratellenes), illetőleg a bíróság a bizonyítékok egybevetése és összességükben való értékelése során nyilvánvalóan helytelen, logikailag ellentmondó következtetésre jutott.

Az iratokból megállapítható, hogy eljáró bíróságok a tényállást a felhozott hibáktól mentesen állapították meg, a bizonyítékok mérlegelése során logikai hibát nem vétettek, és a bizonyítékokból okszerű ténybeli következtetéseket vontak le.

A perben a kölcsönadás időpontját, valamint a felperes által átadott kölcsön összegét kellett a bizonyítási anyag alapján meghatározni.

A felperes a kölcsönadás időpontját 2003. május 9-ében, az alperes pedig 2003. húsvét előtti időpontban határozta meg. 2003-ban a húsvéti ünnepek április 20-ára és 21-ére estek. A felperes a 13/F/1-6. sz. alatti bizonyítékokkal igazolta, hogy a 2003. március 7-én kötött számlaszerződés alapján nyitott számlát az E és Vidéke Takarékszövetkezet M-i Kirendeltségénél és ott ugyanezen a napon 3,800.000 Ft-ot helyezett el. Több tanú, közöttük Sz Sné a felperes testvére a 10. sorszámú jegyzőkönyvben vallotta, hogy a felperessel együtt fejenként 4,000.000 Ft-ot örökölték 2003 elején. A takarékszövetkezet igazolása szerint a felperes a 3,800.000 Ft-ból 2003. április 1-jén 100.000 Ft-ot vett ki, a megmaradt 3,700.000 Ft-ot pedig május 5-én fizette ki részére a takarékszövetkezet. A felperes igazolta, hogy a hiányzó 200.000 Ft-ot a gyermekei részére műszaki cikkek vásárlására költötte.

K Gyné tanú 18. sz. jegyzőkönyvben tett vallomása szerint a kölcsönadás a felperes részéről a középiskolai ballagás előtt egy nappal történt, ami május hónapban volt. K Gyné érdektelen tanú jelen volt május 9-én az összeg átadásakor. Ezzel szemben az alperes által tanúként bejelentett R Tné érdektelen tanú húsvét előtti átadást állított, előadta, hogy ekkor ő kísérte haza az alperest a lakására. Ezt vallotta P Bné az alperes nővére, O S az alperes édesapja és B L érdektelen tanú, R Tné volt élettársa. P Bné az alperes nővére azonban hozzátette az általa elmondottakhoz, hogy amikor az alperes a pénzt hazavitte és ott elmondta, hogy kölcsön kapta, arról volt szó, hogy "másnap mennek anyagot vásárolni." Anyagvásárlásra azonban 2003-ban az alperes által becsatolt számlák bizonyága szerint legelőször május 10-én került sor, a május 9-e utáni első napon. O S tanú az alperes édesapja a 24. sorszámú jegyzőkönyvben azt adta elő, hogy a főfalhoz való anyagot vásárolták meg a kölcsönadott pénzből, utóbb azonban úgy nyilatkozott, hogy ebből 2002. novemberében az alapot és a lábazatot készítették el, a vallomása tehát saját magának is ellentmondó volt. T Mné érdektelen tanú a felperes munkatársa előadta, hogy a felperesnek nem volt egyéb megtakarítása, elvált asszonyként a gyereket egyedül nevelte, a megélhetésükhöz is többször kellett kölcsönkérnie másoktól, tehát az összeget csak az örökölt vagyona terhére folyósíthatta. Ha viszont az örökségéből adta kölcsön, úgy csak a 2003. május 5-én felvett 3,700.000 Ft terhére tehetette. A fentiekből tehát látható, hogy az alperes által bejelentett tanúk vallomása ellentmondásos, P Bné tanú vallomása

pedig a 2003. május 9-ei kölcsönadásról az anyagvásárlási számlával együtt a felperes előadását erősíti, ezért a fenti bizonyítékok mérlegelése után nem volt okszerűtlen az eljáró bíróságoknak az a megállapítása, hogy a kölcsön átadására 2003. május 9-én került sor.

Az eljáró bíróságok az átadott összeget is a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapították meg 2,000.000 Ft-ban.

Az összegről nem készült átvételi elismervény vagy más okirat, az alperes pedig az átvett összeget a felperes, valamint K Gyné tanú vallomása szerint sem számolta meg. K Gyné érdektelen tanú állította, hogy átadás előtt őt kérte meg a felperes egyrészt, hogy kísérje el annak érdekében, hogy legyen valaki jelen az összeg átadásánál, másként őt kérte meg annak megszámlálására is. A tanú előadta, hogy köteget, - két köteg 10.000 Ft-osokból álló összeget számolt meg, összesen 2,000.000 Ft-ot. Figyelemmel kísérte az összeg átadását is. Nem volt közvetlenül jelen, de olyan helyen tartózkodott, ahonnan azt látni lehetett. Ezen érdektelen tanú állítása szerint tehát a 2,000.000 Ft átadása megtörtént. Az alperes által kihallgatni kért tanúk egyike nem kísérte figyelemmel az átadott pénz útját, annak az alperes lakásán történt megszámlálásáig. Vallomásuk ezért nem bizonyította, hogy az alperest azt a pénzösszeget vette át, amit otthon megszámláltak.

Az anyagvásárlási számlák a felperes előadását támasztják alá. Azt valamennyi tanú egybehangzóan vallotta, hogy az építkezés 2002-ben az alap- és a lábazat elkészülte után leállt, mert egyrészt tél volt, másrészt pedig elfogyott az alpereseknek az építkezéshez rendelkezésre álló kerete. O S tanú vallotta, hogy 2002-ben az alperes és férje által felvett 500.000 Ft kölcsönből csak 100.000 Ft-ot fordítottak az építkezés céljára, a fennmaradó 400.000 Ft-ot egyéb célra költötték el. Az anyagot 2002-ben maga vásárolta meg és a munkát is ő végezte. A tanú előadása szerint 2003. tavaszán az alperesnek és férjének nem volt pénze az építkezés folytatásához - egyébként így nyilatkoztak az általa kihallgatni kért további tanúk is. P Bné tanú azt vallotta, hogy amikor az alperes a perbeli kölcsönt kérte, már az a pénz is elfogyott amit a szüleik az építkezésre szántak. 2003. május 10-e előtt rendelkezésre álló egyéb forrást az alperes nem bizonyított, sőt még nem is állított. Május 10-én 537.060 Ft-ot fordítottak építőanyag, főleg falazóanyag vásárlására, ezt más forrásból mint a felperestől felvett kölcsönből nem tudták finanszírozni, május 29-én 286.850 Ft-ot, június 2-án 132.095 Ft-ot, fordítottak anyagbeszerzésre de ezen túlmenően május 15-én, május 30-án, június 7-én és június 25-én is további bár kisebb tételű anyag vásárlásokra került sor. Az alperes állította, hogy 1,000.000 Ft-ot kapott kölcsön O I nevű unokatestvérétől 2003. május közepén. Ugyanezt adta elő az alperes édesapja O S is a vallomásában, ő május 17-ét jelölte meg olyan

időpontként, amikor a kölcsön folyósítására sor került. Ezzel szemben maga O I úgy nyilatkozott, hogy a kölcsön kérésre május végén került sor, P Bné az alperes testvére, az 1,000.000 Ft kölcsön felvételét 2004. szeptemberére, majd az alperesi képviselő észrevételére 2003. szeptemberére tette. O I a vallomásában azt mondta, hogy az alperes az OTP-től várt egy nagy összeget, abból kívánta a kölcsönt visszaadni. Az iratokból azonban megállapítható, hogy az OTP csak 2003. augusztus 28-án kötötte meg a kölcsönszerződést az alperessel és a férjével, eddig az időpontig az OTP-től az alperes folyósításra nem számíthatott. Ezért, ha ennek a kölcsönnek a folyósítására sor került, az a P Bné által állított 2003. szeptembere előtt nem történhetett. Nem mérlegelték tehát az eljáró bíróságok okszerűtlenül a bizonyítékokat, annak megállapításánál, hogy a felperes részéről 2,000.000 Ft kölcsön folyósítása történt, a bizonyítékok mérlegelése során nem sértették meg a Ptk. 206. §-ában írt rendelkezéseket.

Alaptalanul sérelmezte az alperes a pártfogó ügyvéd részére megállapított munkadíj összegét is. A többszörösen módosított, a pártfogó ügyvéd és a kirendelt védő részére megállapítható díjról és költségekről szóló 7/2002.(III.30.) IM rendelet 5. §-a (1) bekezdésének b/ pontja szerint a polgári peres ügyben a kirendelt ügyvédi óradíjnak, de legalább négyszeresének megfelelő összegű ügyvédi munkadíj állapítható meg az állam terhére. A 2003. CXVI. törvény 54. §-ának (3) bekezdése ezt óránként 3.000 Ft-ban határozza meg. A fenti díj négyszeresénél magasabb összeg megállapítására a bíróságnak nem volt jogi lehetősége.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Nógrád Megyei Bíróság Pf.20.476/2007/3. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A pártfogó ügyvéd munkadíját a 7/2002.(III.30.) IM rendelet 5. §-a (1) bekezdésének b/ pontja, (2) és (6) bekezdése szerint az ÁFA-t is magában foglaló 7.200 Ft-ban állapította meg. A pártfogó ügyvéd munkadíját a rendelet 5. §-ának (3) bekezdése szerint az állam viseli. A rendelet 5. §-ának (6) bekezdése értelmében megkereste a Legfelsőbb Bíróság Költségvetési és Pénzügyi Főosztályát a pártfogó ügyvéd munkadíjának az ellátmányból történő kifizetése végett.

Az alperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles a felperesnek a felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni. A felperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a/ pontja és (5) bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is magában foglaló 36.000 Ft ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

Az alperes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 64. §-a alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2007.november 20.

Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s.k. a tanács elnöke, Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró, Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági írnok

(Pné)